

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 15.—
za pol leta 7.50
za četrt leta 3.80
za 1 mesec 1.30

Posamezna številka 40 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 17

Ptuj, 27. julija 1919

I. letnik

1000 K

nagrade dobi, kdor prijavi točno sled tatov, ki so opleni v noči od 22. na 23. skladišče trgovca Senčarja pri kolodvoru in pripomore, da se izsledi ter dobi ukradeno blago.

Boljševizem.

V Rusiji vlada še vedno boljševik Ljening — na Ogrskem boljševik Bela Kun. Boljševiki so uvedli komunizem, t. j. odpravili so zasebno lastnino in proglasili celo narodno premoženje za skupno last. Veleposestnike se je razlastilo in zemlja razdelila med kmete in delavce. Seveda ni kmet lastnik dodeljene mu zemlje, sme jo le obdelovati, pridelki pa so skupni in namenjeni za splošno razdelitev. Človek bi mislil, da je z uvedbo teh socialističnih idej nastopilo v obeh boljševiških državah največje blagostanje in splošna zadovoljnost. Mislili bi si, da je med komunisti zginilo vsako sovraštvo, da med njimi ni sebičnosti in da vlada med ljudstvom ljubezen do bližnjega. V resnici je pa ravno nasprotno. Komunisti vidijo svojo prvo nalogo v tem, da si skuša vsak nakopiti čim največje premoženje. Komunisti pobijajo, in ropajo svojega bližnjega. Povsod — največja korupcija.

Odiranje je v polnem cvetu, draginja nepopisna. Saj stane n. pr. v Budapešti gos 2000 K, kg mesa 150 do 200 K, eno jajce 8 do 10 K.

Zmagoslavni polet Sokola med Srbe.

(Nadaljevanje.)

Vzorna vrsta naša je res vzorna, že sam njen prihod te elektrizira. Stane nastopi s krasno vajo, v kateri se združuje sila z gibčnostjo. Veletoč je tem junakom, ki so se komaj odpočili od vojnih naporov, najlažja in najnavadnejša vaja. Vse se jim čudi in pohvala za pohvalo jim doni od trideset tisoč gledalcev.

Bratje Hrvati in Srbi so se odlikovali na visoki bradlji. Sredi telovadišča postavijo novo malo nizko bradljo. Bratje telovadci odhajajo, nastopijo pa sestre telovadkinje iz Zagreba na bradlji.

Poslednja točka in najlepša je bil nastop vrste najboljših telovadcev vseh slovenskih žup, pod vodstvom brata Stane Vidmarja. Na petih bradljah se telovadi. Pet bratov izzstopi na povelje, istočasno skoči vseh pet na bradljo in potem istočasno izvaja vajo, istočasno odskoči in vstopi v vrsto. Pet kras-

V obeh državah vlada popolna anarhija. To je napotilo zvezne sile, da so pričele razmišljati o oboroženi intervenciji v boljševiški Rusiji in Ogrski.

Eno je jasno: Dokler ne nastopi red v Rusiji in na Ogrskem, tako dolgo ne pride do mira v sosednjih državah. Posebno obstoji nevarnost za našo državo, da jo vedno zopet ogroža boljševizem, katerega bi sovražniki ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev tako radi zanesli tudi med naše ljudi.

Nasprotnega mnenja je pa jugoslovanska socialna demokracija. Kakor znano, je sklenila demonstracijski štrajk za 20. in 21. juli, da protestira zoper oboroženo intervencijo zveznih sil v Rusiji in Ogrski. Nastopila je torej odločno za ruske in ogrske boljševike! Stavka dne 20. in 21. julija t. l. se je sicer ponesrečila. Delo ni počivalo, vozili so celo vlaki in tako je naše ljudstvo najbolje pokazalo, da nikakor ne mara boljševiških razmer v našem kraljestvu. Vlada v Beogradu je odločno obsodila gibanje naših socialistov v prid ruskih in ogrskih boljševikov, prepovedala je shode in obhode. Deželna vlada v Ljubljani ni bila tako odločna. Pokazale so se pa tudi takoj posledice. Med ljudstvom je itak ukoreninjena nekaka splošna nezadovoljnost. Državi nevarni elementi bi kaj lahko, to nezadovoljnost na zloben način uporabili v razširjanje boljševiškega gibanja. Ker deželna vlada ni nastopila z vso odločnostjo proti stavki, je takoj zrastel greben raznim boljševikom in le tako je razlagati obžalovanjavredne pojave, ki so se pokazale po 21. juliju v Mariboru in drugod.

Storiti moramo vse, da udušimo v kali vsak pojav boljševizma. Tu mora storiti v prvi vrsti vlada svojo dolžnost. Zatrli pa ne bo boljševiškega navdajenja samo s silo, temveč treba je odstraniti vzroke nezadovoljnosti. Treba je izpolniti reforme, katere so nujno potrebne in jih ljudstvo opravično pričakuje. Treba je, pravične izvesti agrarno reformo. Treba je stopiti od-

nih vaj so izvedli z največjo točnostjo in gotovostjo.

Konec tvorita dve krasni skupini stoj in razokv v vseh petih bradljah. Posebno poslednja je elektrizirala vse, ker je stalo na vsaki bradlji dve minuti dolgo pet bratov v stoji na rokah, torej je bilo 25 bratov naenkrat v stoji na rokah.

Omeniti še moram, da je prisostovalo vse službe prosto vojaštvo s svojimi poveljniki javni telovadbi, torej se vidi, da vojaško ministrstvo zna ceniti naše sokolsko delo.

Prehitro je zopet minulo, Odhajali smo s tremi godbami v dolgem sprevodu, za nami vojaštvo v mesto. povsod še prjrsčneje pozdravljeni, kakor dozdej.

Zvečer so bili koncerti in predstava v gledališču bratom sokolom na čast. Bratje zveznih odborov pa so se posvetovali do 3. ure v jutro in določali program za seje različnih odsekov, ki so celi dan 20. junija zborovali in pretehtavali, kaj naj Sokol vse vkrene in kakor naj deluje za blagor in čast svoje prekrasne, toliko pretrpele domovine. Celi dan smo delali, do 21. ure zvečer.

ločno na prste vsem navijalcem cen, vstvariti ljudstvu boljše življenske pogoje, odpraviti draginjo vsaj življenskim potrebščinam? In kaj je s konfiskacijo vojnih dobičkov. Ali bi ta ne nesla naši državi več za preskrbo invalidov in za zboljšanje gmotnega položaja našega delavstva, kakor prostovoljni doneski!

Pri nas še nimamo boljševizma — hvala bogu, toda imeli ga bomo v kratkem, če ne izvršimo kmalu prepotrebnih socialnih reform.

Krajna imena in naši uradi.

F. Vajda

Nedavno mi je prišel pred oči novi krčevinski občinski pečat z napisom „Karčovina.“ Vprašal sem nekega prisednika gerentskega sosveta, zakaj je gerent dal napraviti to spakedranko. Dobil sem odgovor, da je okrajno glavarstvo naročilo nove pečate za občine. Ime občine je jasno. Ljudstvo govori „Krčovina“, slovniško pravilno je „Krčevina“, toda v naših krajih govorijo za mehkiimi soglasniki o namesto e, pravijo „konjov“ namesto „konjev“. Nemcem je polglasni r neznan, napravili so ime „Karčovina“ in prej pisali po nemško „Kartschowina“. Upali smo, da bodo slovenski uradi odpravili takšne spakedranke, a smo se varali v tem upanju.

Ako uradnik sam ne ve, kako je pravilno, naj vpraša strokovnjake. Imamo v Ptujju gimnazijo, v Mariboru zgodovinsko društvo, v Ljubljani Slovensko Matico, našli bomo torej ljudi, ki bodo določili pravilno obliko krajevnih imen. Zdaj se sestavlja novi občinski kataster, ta naj določi enkrat za vselej pravilna imena. Predstojnik zemljemerskega urada je tudi predložil piscu teh vrst seznam občinskih imen ptujskega okrajnega glavarstva. Žalibog nisem strokovnjak in mu nisem mogel povsod dati zadovoljivega pojasnila.

Da se določi pravilna oblika krajevnega imena, treba je temeljitega zgodovinskega in

Drugi dan je bila druga glavna skupna skupščina. Že pred skupščino si opazil neko nenavadno vrvenje med brati Sokoli odposlanci. Prvi glavni predlog je predlagal združenje vseh Sokolskih društev Srbov, Hrvatov in Slovencev v edinstveno zvezo z imenom jugoslovanski Sokol. Predlog je bil sprejet z največjim navdušenjem jednoglasno.

Potem so najstareji bratje vseh odsekov prečitali zaključke teh odsekov in predloge, kateri naj se stavijo vladi glede sokolskega dela, posebno, ker je Sokol v novem sedanjem položaju popolnoma vojaško društvo, v tem smislu namreč, da pripravlja za brambo domovine telesno in duševno močne in odločne može in jednake ženske, ki naj rodijo krepak narod in v slučaju potrebe stojijo zvesto na strani mož pri vseh naporih. Vsi zaključki in predlogi odsekov so bili sprejeti s pohvalo in odobravanjem. Ena najlepših točk, prav za prav nekaj intermezzo, je pa bilo prečitanje neke sestre Hrvatice, kaj si prava sestra Sokolica predstavlja pod imenom sestra Sokolica. Cel ta njen govor izide v Sokolskem glasniku!

Z veliko večino je prodril predlog, da se